

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z po

Dzień: Tymoteusza B. M.	Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 59	Wschód księżyca o godzinie 2 minut 29 w.	Niedziela: Flawiana i Leonidysa.
Czwartek: Nawrócenie św. Pawła.	Zachód " 4-ej " 25	Zachód " 7 " 36 r.	Poniedziałek: Franciszka Salezego.
Piątek: Polikarpa B. M.	Długość dnia godzin 8 " 23	Wysokość wody na Wiśle st. 4 c. 9 (st. 5 c. 1)	Wtorek: Martyńny Panny M.
Sobota: Jana Chryzostoma B.	Przybycie " 0 " 45	Dzień o godzinie 4-ej zrana ciepła 3°.	Sroda: Piotra Nolaski.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9—Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Chwaliboga, jutro Miłozsa.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków komitetu, zarządzającego kapitałem fundacji małżonków Roztworowskich. (Sala portretowa w magistracie—12 w południe.)—Posiedzenie członków wydziału wsparć Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm.—5½ po południu.)—Sesja półroczna członków zgromadzenia starszych felcerów. (Sala magistratu—7 wieczorem.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 15—od 10-ej zrana do 4-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulca. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-ej zrana do 8-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy Świat № 27—od 10-ej zrana do 7½ wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)—Wystawa Muzeum rzemieślniczego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, dla rzemieślników od 7—9-ej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-ej zrana do 4-ej po południu.)—Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickiego—od 10-ej zrana do 4-ej po południu.)

Wystawy terminowe: Wystawa utworów, nadesłanych na konkurs architektoniczny Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskiem. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm.—od 10-ej zrana do 4-ej po południu.)

Koncerty: Koncert Towarzystwa muzycznego. (Sala redu- 72a—8 wieczorem.)

Ważki: dziś „Pajace” (opera—z udziałem pani Konarskiej oraz pp. Ernesta Colli’ego i Broggi-Muttini’ego) oraz „Weszełka lalek”; jutro „Hugonci” (opera—z udziałem panny Libji Drog oraz pp. Eugenjusza Durota i Broggi-Muttini’ego); — **Rozmaitości:** dziś „Bajki”; jutro „Właściciel kuzna”; — **Miasty:** dziś „Stoliki magnetyczne” (krotochwila) oraz „Weseli spadkobiercy” (operetka); jutro „Zaklęty zamek” (operetka—z udziałem panny Klementyny Czoznowskiej). (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 19688 rs. 28 kop. (Pżyczki wydawane będą od 9-ej zrana do 2-ej po południu wykup i prolongata uskuteczniane są od 9-ej zrana do 3-ej po południu.)

Wiadomości bieżące.

— Na przedstawienie magistratu i ministerjum spraw wewnętrznych nastąpiła decyzja na zwiększenie etatów urzędników wydziału ubezpieczeń przy magistracie, tymczasowo, do czasu rozpatrzenia ogólnych etatów zarządów ubezpieczeń w Królestwie.

— Magistrat otrzymał upoważnienie do powierzenia fabryce Rehfeld i Dubeltowicz wykonania żelaznych przyborów do robót kanalizacyjnych i wodociagowych w r. 1894 i 1895-ym za sumę ofiarowaną na konkurencji 12,317 rs.

— Wczoraj na posiedzeniu wydziału gospodarczego warszawskiego Towarzystwa dobroczynności pod przewodnictwem rz. r. st. Gagatnickiego, przyjęto deklarację p. Teodora Recha na dostawę ram do okien, drzwi i futryn dla domu Towarzystwa przy ul. Jerozolimskiej i p. Dmochowskiego na dostawę ram do okien w gmachu głównym Towarzystwa przy Krakowskim Przedmieściu; dalej zatwierdzono rachunki bieżące itd. Starców i kalek w zakładzie Towarzystwa, obecnie znajduje się 370-in (116 mężczyzn i 254-ty kobiety).

— Bawi od wczoraj w mieście naszym inżynier miejski, p. Jan Dzięślewski, delegowany przez miasto Lwów w celu zwiędzenia naszych urzędów kanalizacyjnych, szczególnie zaś wodociagowych.

— W dniu wczorajszym wyjechał do Lublina pomocnik kuratora warszawskiego okręgu naukowego rz. r. st. Popow, przyjechał zaś z Moskwy urzędnik do szczególnych poruczeń przy J. E. warszawskim generał-gubernatorze rz. r. st. Kiryłow.

+ Wspomnienie.

W d. 3-im b. m. w Smyrnie w Azji Mniejszej roz-

stał się z tym światem ś. p. August Kościeszka Żaba, b. konsul ruskim w Erzerumie.

Ur. w r. 1800-ym w Krasławiu, ukończył instytut języków wschodnich w Petersburgu w r. 1824-ym, poczem otrzymał posadę w konsulacie ruskim w Smyrnie i odtąd zamieszkał stale na Wschodzie, oddając się z zapalem studjom języka i literatury tamtejszej.

Ś. p. Kościeszka Żaba pierwszy dał poznać język i literaturę kurdów wydaniem słownika kurdyjsko-francuskiego oraz dziełem p. t.: *Recueil de notices et recies kurdes* (Petersburg 1860).

W mieszkaniu swoim w Smyrnie zgromadził rzadki a cenny zbiór dzieł i rękopisów wschodnich.

Do ostatnich chwil życia zachował zupełną świeżość umysłu i pracował z zapalem w dziedzinie naukowej, której żywot swój poświęcił.

Ze starodawną gościnnością przyjmował w domu swoim wszystkich podróżnych europejskich oraz pielgrzymów do Ziemi św., którzy radzi go odwiedzali.

Ks. arcybiskup Hołowiński wspominał też w dziele swoim p. t. „Pielgrzymka do Ziemi św”, o swoich odwiedzinach u Żaby w r. 1839-ym.

= Z teatru i muzyki.

* Pani Konarska da się słyszeć dzisiaj po raz drugi jako Nedza w „Pajacach”.

Widowiska zakonów czy „Wieszełka lalek”.

* „Bajki” Baluckiego grane będą dzisiaj po raz ósmy w teatrze Rozmaitości.

* Na dzisiejsze przedstawienie w teatrze Małym złoży się: „Weszełka lalek”, „Stoliki magnetyczne” i aktowa operetka Weinbergera „Weseli spadkobiercy”.

Obie te sztuki zejda po dzisiejszem przedstawieniu na czas dłuższy z repertuaru.

Jutro bowiem i pojutrze teatr Mały daje „Zaklęty zamek”, w sobotę zaś rozpocznie szereg widowisk najnowszej krotochwili Jordana (Juljana Wieniawskiego) p. t. „Myszy bez kota”.

* W dalszym ciągu następujące osoby nadesłały fanty na tombolę: pp. Edward Sobanski, Lucyna Smolikowska, Adolf Kenter, br. Seweryn Lenwał, Jan Pawłowski, skład bielizny firma Józef i sp., Eleonora Bienenstock, B. Meehrwasser, Dorota Leslauer, Antoni Stepkowski, Gebethner i Wolff, Zofja Tatar-kiewicz, Marja Paprocka, Zofja Szymanowska, Teofila Szymanowska, Tekla Sicińska, Anastazja Szczepkowska, Maksymilian Silberberg, Eugenja Labouley, Wilhelmina Lewicka, F. Izdebski, Róża Goldfeder, hrabina Karnicka, Żółkowska, Jan Drews, pracownia damska Anna, Konrad — zakład fotograficzny, F. Bokalski, bracia Henneberg, Józef Pe-trych.

= Wyprzedaż.

Zainteresowanie publiczności wyprzedają dzieł w salonie artystycznym na Nowym-Swiecie, zdaje się z dniem każdym wzmagać.

Wczorajsza licytacja poszła również bardzo pomysłnie; na nabywcach, pragnących po cenie przystępnej zaopatrzyć się w dzieła sztuki plastycznej — nie zbywało.

Z liczby artystów, których dzieła podezas wczorajszej wyprzedaży cieszyły się pokupem, wymieniamy Z. Stankiewiczównę, A. Kanigowską, E. Wrzeszcza, Stasiaka, Gościńskiego, Poświkową, Andriolową, Brodowskiego, F. Wastkowskiego, Mireckiego, Skoniecznego i w. in.

W dziale malarstwa wodnego sprzedano około 30 akwarel Fr. Kostrzewskiego, Tracawskiego. Mucharskiego i Golańskiego.

Sztuka stosowana miała również wielu zwolenników; kupowano chętnie porcelanę zdobioną malowidłami, ekrany i stoliki do buduarów damskich.

Dziś w dalszym ciągu licytacja zacznie się o godzinie 11-tej rano, a trwać będzie bez przerwy do godz. 7-ej wieczorem.

= Projekt stowarzyszenia.

Inżynier jednej z fabryk za rogatką wolską, p. Jasiński, zwróciwszy uwagę na ludność pracującą, wyzyskiwaną przez drobnych handlujących produktami spożywczymi, opracował ustawę spółki spożywczej na wzór istniejących w Warszawie.

Projekt ma być przedstawiony do uznania zarządów fabryk okolicznych.

= Nowe wagony.

Na stację Praga Nadwiślańska nadeszło z zagranicy 20 wagonów-cystern nowego systemu, do przewożenia spirytusu nalewanego wprost do wagonów.

Wagony-cysterny przygotowano w Pradze czeskiej, na zamówienie warszawskiego Towarzystwa rektyfikacji.

Wagony mają wygląd zwykłych wagonów towarowych krytych, rezerwoary zaś do spirytusu urządzone są wewnątrz wagonów.

= Kanalizacja i wodociągi.

Dzisiaj, o godzinie 7½ wieczorem, odbędzie się posiedzenie komisji technicznej, wyznaczonej przez komitet budowy kanałów i wodociągów, w celu przejrzenia objętych porządkiem dziennym:

W posiedzeniu bierze także udział bawiący w Warszawie główny inżynier, p. W. H. Lindley.

Przewodniczyć będzie generał-major Wernander. Do programu robót kanalizacyjnych, jaki podałyśmy w swoim czasie, przybędzie jeszcze jedna ważna budowa, która na żądanie głównego inżyniera rozpocząć ma tegoroczny sezon budowlany.

Biuro główne zajęte jest obecnie wykończeniem kosztorysu rezerwoaru, z którego woda nżyta będzie do przepłukiwania kanałów.

Rezerwoar ten obliczono na 60 metrów długości, zawartość zaś na 500 metrów sześciennych.

= Zawieszenie wypłat.

Śród licznych bankructw i upadłości, ogłoszonych w ostatnich czasach w Warszawie, przybywa nam do zanotowania świeże bankructwo firmy handlowej: „Kielmana Silberholtza i syna”, utrzymującej skład kapeluszy i czapek futrzanych przy ulicy Świętojejskiej pod nr. 38.

Firma ta zawiesiła wypłaty przed paru dniami. Pasywa wynoszą około 60,000 rs., na aktywa zaś składają się puste pudełka w sklepie, urządzenie sklepowe i parę czapek w oknie wystawowym składu.

= Wisła.

Wczoraj nadszedł telegram z Zawichosta z wiadomością, iż woda na Wiśle przybiera.

Lód z powodu prawdziwie wiosennej pogody kruszeje i w wielu miejscach jest zalewany wodą.

W razie dalszego utrzymania się łagodnej temperatury, ruszenie lodów jest oczekiwane najdalej w ciągu dni pięciu.

Wiele przejazdów pod Warszawą z powodu osiabienia lodu zamknięto.

= Kradzieże.

Pod № 40-ym przy ul. Nalewki z mieszkania Adama Jabłowieckiego skradziono bieliznę i garderobę wartości 140 rs. — Pod № 26-ym przy ul. Mostowej u Szlamy Marmuchy spełniono kradzież garderoby i różnych przedmiotów na sumę około 200 rs. — W wagonie tramwajowym między Mokotowem a ul. Nowy Świat p. Helenie Krajewskiej skradziono portmonetkę, zawierającą około 300 rs. i 4 bilety loteryjne. — W przejeździe z placu Trzech Krzyży na dworzec kolei petersburskiej p. Ciechanowskiemu skradziono z dorożki tiomok z różnymi rzeczami wartości około 180 rs.

= Wypadek kolejowy.

W dniu wczorajszym na 144-ej wiorście kolei wiedeńskiej, pod stacją Piotrków zatrzymano na linji pociąg towarowy № 106, skutkiem pękniętej szyny.

Po wymianie szyny, co trwało minut 25, pociąg ruszył bez przeszkód w dalszą drogę.

= Zamachy samobójcze.

W dniu wczorajszym do szpitala starozakonnych przywieziono w stanie nieprzytomnym młodą kobietę, znaną na ulicy.

Lekarze stwierdzili otrucie kwasem octowym.

W ubraniu donatki znaleziono dowód legitymacyjny na nazwisko Leokadii Góreckiej, liczącej 28 lat wieku.

Przyczyna rozpaczliwego zamachu nie jest wiadoma.

Życiu G. grozi niebezpieczeństwo.
W mieszkaniu Piotra Drozdynskiego na Kamionku powie-
siła się jego ciotka, Anna Koczalska, licząca 76 lat wieku.
Staruszkę zdolano na razie uratować, lecz stan jej zdrowia
jest niebezpieczny.
Rozpaczliwy zamach był spowodowany anormalnym sta-
nem umysłu.
= Zbrodnia.
W ustępie domu pod № 58-ym przy ul. Dzikiej znaleziono
zwłoki niemowlęcia płci męskiej, ze śladami gwałtownej
śmierci.
Małego denata odwieziono do gabinetu anatomicznego.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 26-go stycznia odbywać się będzie w Lublinie nad-
zwyczajne posiedzenie zjazdu sędziów pokoju pierwszego
okręgu gubernji lubelskiej.
— D. 26-go stycznia, w urzędzie powiatowym zamojskim,
odbędzie się licytacja na urządzenie kanału podziemnego na
ulicy Żydowskiej w m. Zamościu od rs. 1322 kop. 59; wadium
rs. 132 kop. 25.
— D. 26-go stycznia, w sali ratuszowej, odbędzie się bal
żywych kwiatów na rzecz Towarzystwa nad ubogimi matka-
mi i ich dziećmi.

Z opery.

W współczesnym repertuarze operowym „Giocon-
da” Amilkara Ponchiello jest jednym z dzieł
najpopularniejszych.
Popularność ta i przystępność tak pożądana dla ogó-
łu melomanów, przedstawia jednak dla wykonawców
trudności niezwykle.
Do zainteresowania bowiem słuchaczy bogactwa-
mi tych fraz tak znanych, łatwych do zapamiętania,
potrzeba tego blasku młodzieńczego głosu niezwy-
kłych, pociągających samym już tembram lub wolu-
minów, słowem głosu pierwszorzędnego, o jakie
zawsze, a więc i w czasach obecnych zbyt trudno.
Obsada wczorajsza „Giocondy” zyskała w osobie
p. Leonardi nową wykonawczynię partji Laury.
Rzecz niewątpliwa, że w podobnego pokraju dzie-
łach obfitość temperamentu jest wielce usprawiedli-
wiona.
Jednakże i pod tym względem umiejętność utrzy-
mania miary jest prawdziwie użyteczna. Umiejętność
ta tem więcej jest na miejscu, o ile warunki ze-
wnętrzne nie zupełnie odpowiadają wybuchom, po-
mimo woli kojarzącym się z całą pełnią młodzieńczo-
ści, pozwalającej usprawiedliwić zbyt bujną pory-
wczoność i niepowściągliwość.
Owóż wczorajsza Laura w takim np. duecie z Gio-
conda (w akcie drugim), w duecie, w którym wypo-
wiada się z całą furją rywalizacja weneckiej arysto-
kratki z śpiewaczką ulezną, słuchacze tej różnicy
w traktowaniu przez obie śpiewaczki dosłuchać się
nie mogli.
A jednak frazy jednej i drugiej bohaterki utrzy-
mane są w zarysach tak odrębnych, że... że pomimo-
woli wyraża się tęsknota za kontrastem, któryby
nosił cechę rzeczywistego, sięgającego głębiej arty-
zmu, tem więcej, że w ogóle p. Leonardi zdradza
wysoki stopień arcywytrawnego doświadczenia sce-
nicznego.
Wybornie za to traktowaną była scena pełna ironji
z Badoerem (p. Sillich) w akcie trzecim.
Szczególniej zakończenie tej sceny, niepokój, prze-
strach przed widmem grożącej śmierci zaznaczony
był grą mimiczną, pełną wyrazu.
Partja Enza zyskałaby również niemało na wyko-
naniu przez tenora, rozporządzającego większym za-
sobem głosu, aniżeli p. Colli.
W wielkiej scenie zbiorowej, którą się kończy akt
trzeci, głos tego śpiewaka niknął w tym potoku zle-
wających się głosów solowych, chóru i orkiestry.
Słowem, gdyby opera ta około takiej bohaterki ty-
tułowej, jak p. Drog, mogła pozyskać jeszcze równej
skali śpiewaków w tak ważnych rolach, nie możnaby
wówczas wątpić o powodzeniu, w popularności swej
prawdziwie zasłużonem.
Wybornym, utrzymanym w szerokich konturach
frazologicznych, olśniewających bogactwem wokal-
nem, jest inkwizytor Badoero w osobie p. Silli-
cha—pełnym znowu wyrazu aktorskiego jest p. Brog-
gi-Muttini jako Barnaba, niestety niepoparty odpowied-
nią ilością głosu.
Partję ślepej matki możnaby powierzyć dawnej
przedstawicielce tej roli, mianowicie p. Szczepkow-
skiej, która traktowała ją pod każdym względem
wybornie.
Głos p. Dąbrowskiej z takim powodzeniem wyka-
zujący swe bogactwo w partji Margerity (w „Fau-
ście” Gounoda), nie posiada tych danych wokalnych,
bez których rola matki Giocondy prosto pozostaje
pozbawioną charakteru właściwego, zmuszając śpie-
waczkę do niepotrzebnych wysiłków.
Jak zwykle, balet w akcie trzecim stanowił najpi-
ękniejszą ozdobę wieczoru.
Rzeczywiście, amatorowie podobnych „godzinek”
rozkoszują się tańcem godzin dnia i nocy, wyróżnia-

jącym się niezwykłym artyzmem (godziny nocy)
w kostjumach i istic młodzieńczym wdziękiem (go-
dziny poranne) nietylko w rytmicznej, pełnej kolory-
tu muzyce.
Całość „Giocondy” składa się na widowisko wiel-
ce barwne, ruchliwe, w którym skrócie jedynie na-
leżałoby... zbyt wydłużone antrakty.
St. Ciechomski.

Na wpisy dla uczniów.
Erazm Jerzmanowski rs. 250.
Dla najuboższych.
T. R. rs. 1.—Dominik Molski, lokaj pp. J., składa jako karę
za uchybienie w służbie rs. 1.

Nekrologja.

†
**Emilja z Siedleckich
BYSTRZONOWSKA,**
opatrzona św. Sakramentami, w San-Remo, w wieku lat 33,
zgasła w wagonie salonowym w drodze do kraju, za stacją
Pontafel, w dniu 6-ym b. m.
Zmarła osierociła męża, dyrektora młyna parowego w Siel-
cu i cztery córki.
S. p. Bystrzonowska była najczulszą żoną i najlepszą matką.
Zabójcza choroba piersiowa objawiona dopiero w lecie r. z.,
pomimo najtroskliwszych starań męża, przecięła pasmo mło-
dego życia. Chora, jakby w przecuciu, że już dla niej nie
ma nadziei, prosiła męża, aby ją wywiózł z San-Remo do
dzieci. Mąż ulegając usilnym prośbom s. p. Emilji zgodził się
na to. Pięć dni upłynęło zanim na telegraficzne podania do
władz kolejowych w Rzymie, Wiedniu, Wroclawiu i War-
szawie, zgodzono się przysłać wagon salonowo-sypialny dla
przewiezienia chorej wprost z San-Remo do Sosnowca. Pomi-
mo wyczerpania wszelkich środków, aby podtrzymać gasnące
życie, s. p. Emilja wkrótce po przejeździe granicy włoskiej,
zasnęła prawie bez cierpienia. Zwtoki po zalewieniu potrze-
bnych formalności, przewieziono do kraju. W Sosnowcu
wprost z wagonu eksportowano trumnę do miejscowego ko-
ścioła. Dla oddania ostatniej posługi w dniu 11-ym b. m. zgro-
madził się nader liczny orszak pogrzebowy, który z Sosnowca
przeprowadził zwłoki na cmentarz w Nivce.
Na tem miejscu nientulony w żalu mąż wraz z dziećmi skła-
da najszersze podziękowanie wszystkim, którzy okazali do-
wody współczucia w ciężkim nieszczęściu, a przedewszyst-
kiem podziękowanie to wyraża szanownemu duchowieństwu,
zwłaszcza proboszczowi z Dąbrowy Górniczej, ks. Dąbrowski-
czowi, za wymowne i kenne słowa poświęcone wypowiedziane
w żałobnej oracyi, ks. Mauremu z szanowaną ma-
żonką, ks. Krawcowi z zakładu w h.
Renarda w Siedlcach, preszcie przyjaciół i znajomych z So-
snowca, Siedlec, oraz okolicy za tak liczny udział w smutnym
obrzędzie.
Wieczny odpoczynek duszy s. p. Emilji racz dać, Panie!

†
Halinka Adamska,

jedyna córka Jana Adamskiego i Jadwigi z Zielińskich,
przeżywszy lat 4, w dniu 22-im b. m. powiększyła grono
aniołków. Stroskani rodzice zapraszają krewnych i znajo-
mych na pogrzeb w dniu dzisiejszym, o godzinie 3-iej po po-
łudniu, z kościoła św. Aleksandra na cmentarz powązkowski
odbyć się mający.
435

B. P.
Fryderyka z Kempnerów
Pawłowa Wolberg,
po krótkiej i ciężkiej chorobie, cierpliwa jak
anioł, zakończyła swój pełen cnót żywot dnia 22
b. m. w Częstochowie, w wieku lat 49, o czym
pograżony w głębokim smutku mąż, syn i córki
zawiadamiają krewnych i znajomych.
442

B. P.
Teodor LILJENSTERN,
b. kasjer cukrowni Józefów, obywatel mia-
sta Warszawy,
po długich cierpieniach, rozstał się z tym światem dnia
22-go b. m., przeżywszy lat 66.
Pograżeni w smutku: żona, syn i rodzina zapraszają
krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie
zwłok z domu przy ulicy Krochmalnej № 56, w dniu 24
stycznia, to jest we środę, o godzinie 1-iej z południa na
cmentarz wyznania mojżeszowego.
Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.
431

† **Podziękowanie.**
Przygnębieni ogromem nieszczęścia po bolesnej stracie, ja-
kiej doznałszy wskutek tragicznego zgonu naszej najuko-
chańszej siostry
437
S. p. Anieli Wyrwiczównej,
uważamy sobie za obowiązek wdzięczności wyrazić niniejszem
na tem miejscu z głębi serca płynące podziękowanie za naj-
żywsze objawy życzliwości, współczucia i pociechy, jakich
doznałszy. Podziękowanie to składamy wszystkim, którzy
w jakikolwiek sposób przyczynili się do uczczenia pamięci
s. p. siostry naszej, a w szczególności wielobnemu duchowień-
stwu, oraz dyrekcji, artystom i artystkom teatru łódzkiego,
i publiczności warszawskiej, która licznym współudziałem
w smutnym obrzędzie, przyniosła choć w części ulgę ciężko
dotkniętemu sercu naszemu.
RODZINA.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Wiedeń, 21-go stycznia.
(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
Trzeba przyznać, że teatry tutejsze rzucają się żywo i
rozglądają na wszystkie strony; że przytem zawsze mają
szczęśliwą rękę, to nie zupełnie ich wina, ale w znacznej
części autorów i krytyków. Nowości pojawiają się jak
z rągu obfitości, a widać w tem pożyteczną konkurencję
nowego teatru Raimunda. Jako drugą sztukę Anzengru-
bera przyniósł ten teatr „Proboszcza z Kirchfeld”. Suk-
ces widowisk ludowych tego prawdziwego poety jest zadzi-
wiający; tłumaczy się tem, że jest... pośmiertny. Grają te
sztuki równocześnie trzy teatry: Raimunda, Deutsches
Volksheater i Burg. Powodzenie tych sztuk w stolicy
rozwiązuje dziwne pytanie, które przecież stawiano: czy
sztuki ludowe mają rację bytu? Mają taką samą zupełnie
jak sztuki szlacheckie, mieszczańskie, rycerskie, historycz-
ne, taką samą jak wszelkie rodzaje malarstwa—byłe au-
torowie byli z Bożej łaski i prawdę życiową odtwarzali.
„Pan senator” farsa, autorowie Fr. Schoenthan i Kadel-
burg, premjera w Deutsches Volksheater zyskała powo-
dzenie weselności, śmiechu. Jest to filisterja, dla odmiany
hamburska i niestety także silenie się na dialekt ham-
burski. „Wolne miasto” Hamburg, przez senatorów rządzone,
nastęrcza wiele stron śmiesznych; pyszałkowatość, burze
w szklance wody itp. Nowych figur autorowie nie wymy-
śliłi, ale zamiast zużytej teściowej, wprowadzili nieznoś-
nego teścia i umieją wkiadać sytuację, a posługują się całym
kramem dowcipów, które pilnie zbierają zkad się da. Ile-
kroć silą się na to, żeby wlać rzecz głębiej, i żeby ich
brano poważniej, zawsze niedorastają zamiarom, psują sa-
mym sobie robotę. Są to atoli krótkie epizody, po któ-
rych farsa znowu bierze górę, publiczność bawi się tylk-
wa dla kasy teatralnej wygrana. Zjadłszy za tyle
publiczność niemiecka w takich filisterskich farsach am-
kować może, a klimatyzacja na innej głębie nie powiodła
się.
Ładniej jak przedtem działo się i umieszczenie posse,
jeżeli jest w niej jaki taki watek. „O, sie Schlimmer!”
(„Ziółko”) posse Bendera przyjęto na Josefstadzie bardzo
dobrze. Ziółkiem jest stryj (a właściwie ojciec) malarza,
który lampartuje się na gruby kamień w ubraniu stryja.
Ztąd kolizje, bo w kieszeniach znajdują się potem różne
poszłaki awanturek. Sytuacje zabawne, lubo także nie
nowe, ale pusty śmiech wywołują, personel tego rodzaju
rzeczy doskonale wykonywa, pani Dietz, o basowych spad-
kach głosu, ma właściwą rolę; słowem, dobry numer. Po-
trzeba kilka zręcznych poprawek i miejscowych kupletów,
a possa ta mogłaby iść w świat tak, jak wiele francuskich,
nie lepszych.
Opera „Miriam”, mimo koleżeńskich względów dla kom-
pozytora i librecisty, upadła; nie ma na to rady, gdy upa-
dek jest niezaprzeczalny. Kompozytor Heuberger sam
dyrygował i to była jego największa zaleta.
Mounet-Sully pokazał już w Carltheater swojego „Edy-
pa” i „Ruyblasa”, dwie postacie z przeciwnych biegunów.
Smakosze artystyczne i krytycy, którzy we Francji są
w domu, zachwycają się; większość nie obyta z językiem i
stylem gry teatru francuskiego wżrusza lekceważąco ra-
mionami, nie mogąc dojść smaku potrawy zgoła im obcej.
Wittmann woła wskutek tego, że Wiedeń nie jest miastem
teatralnem, w czem atoli najzupełniej się myli. Żeby
smakować i umieć się żyć z taką specjalnością, jak gra
Mounet-Sullyego, trzeba najpierw mieć dużo pieniędzy, bo
bilety ogromnie drogie, potem trzeba zupełnie być w domu
w literaturze i w języku francuskim, żeby deklamacja śpie-
wająca, koturnowa nie raziła, żeby po za nią zrozumieć
i odczuć wspaniałą grę i dykcję, która panuje nad wier-
szem aleksandrynowym, która rozporządza wszelkimi od-
cieniami prawdy, wznosi się do wspaniałości, przejmując,
wżrusza, porywa! Nie można z tego robić zarzutu publi-
czności, że potrawa obca, na obcym sosie podana nie przy-
pada jej od razu do smaku. Wszakżeż ta sama publi-
czność tłoczy się do Burgteatru ilekroć tam grają „Edy-
pa”, „Antygonę”, „Elektrę”, „Cyklopa”. Nie można
francuzom odmawiać znanstwa i zamiłowania w teatrze
dlażego, że Schillera, Goethego nawet w przekładach nie
znają, a przekłady Shakespeara według paryskiego sma-
ku przykrawają, zmieniając i watek i charakter osób.
Więc biorę w obronę Wiedeń, który właśnie przepada za
teatrem, za wszelkimi rodzajami, byle mu były podane
w sposób taki, że potrawa może smakować i że mu indy-
gestji nie sprawia.

Rada miejska obraduje nad utworzeniem nagród Rajmunda, 3,000 zlr. co dwa lata dla najlepszych granych sztuk z życia ludu, bądź to miejskiego, bądź wiejskiego.

Towarzystwo artystów zamówiło u Kazimierza Pochwalskiego portret protektora swojego arcyksięcia Karola Ludwika.

Fraki ciemnokolorowe nareszcie zaczynają zwyciężać oficjalnie. Komitet największego balu „przemysłowców” ogłasza, że są one równouprawnione, zatem zachęca do nich.

Berlin, 22-go stycznia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Wielka uroczystość koronacyjna i orderowa, powtarzająca się dawnym zwyczajem na dworze tutejszym corocznie w styczniu, odbyła się w dniu wczorajszym z rozwinięciem zwykłego przy tej sposobności przepychu, a nawet z większą jeszcze wspaniałością, ponieważ liczba uczestniczących w niej książąt niemieckich była znaczniejszą, niż zwyczaj.

Pierwsza część uroczystości odbyła się w sali brunswickiej, gdzie obdarowani otrzymywali ordery z rąk prezesa komisji orderowej generała kawalerji von Rancka, poczem w porządku alfabetycznym wywoływani z kolei defilowali przed tronem i dworem całym zgromadzonym w sali rycerskiej. Dwór z wielką świtą z apartamentu Fryderyka I-go przybył do sali rycerskiej. Cesarz prowadził cesarzową Fryderykową, poczem szli cesarzowa z księciem Ludwikiem Ferdynandem bawarskim.

Damy były w sukniach galowych z trenami dworskimi, unoszonymi przez paziów dworskich. Cesarz miał na sobie złotem wyszywany mundur jeneralski i wielką wstęgę orderu Czarnego orła. Tę samą wstęgę miały na sobie cesarzowa Fryderykowa na sukni z czarnego jedwabiu i czarnej kropy i cesarzowa Augusta Wiktorja na sukni z drap d'argent złotem wyszywanej zaopatrzonej w tren z czerwono-brunatnym aksamitu, obszyty sobolami i również złotem wyszywany.

Gdy przed tronem stanęła para cesarska, zaczęła się wielka defilada, którą kierował hr. Eulenburg.

Jednocześnie w kaplicy zamkowej gromadzili się rycerze Czarnego orła, ministrowie, książęta i jenerałowie prezydenci parlamentu, obu izb sejmu i rzeczywici tajni radcy. Przyłączali się do nich kolejno nadchodzący z sali rycerskiej nowi rycerze i udekorowani. Gdy ostatni z nich opuścił salę, cały orszak cesarski w tym samym porządku udał się do kaplicy zamkowej, gdzie kaznodzieja nadworny dr. Dryander odprawił dziękczynne nabożeństwo. Zakończył uroczystość wielki obiad w sali białej w galerji obrazów i kilku innych salach przyległych. Para cesarska zasiadła pod baldachimem purpurowym. Naprzeciw cesarza zajął miejsce prezydent ministerjum hr. Eulenburg, po lewej stronie cesarzowa Fryderykowa, po prawej cesarzowa Augusta Wiktorja. Uczestniczyli też w obiedzie i hr. Herbert Bismark. Zdrowie nowych rycerzy przez cesarza wzniesione, było znakiem, że uroczystość skończona.

Paryż, 21-go stycznia.

(Korespondencja specjalna Kurj. Warsz.)

Towarzystwo statystyków odbyło wczoraj doroczne posiedzenie, połączone z bankietem, w „Hotel des Sociétés Savantes” pod przewodnictwem publicysty Coste'a, ustępującego ze stanowiska prezesa, na które obrany został na r. b. Neymarck. Coste odczytał sprawozdanie z prac dokonanych staraniem towarzystwa w ciągu ubiegłego roku, a Tureau, naczelnik biura statystyki w ministerjum handlu, zapoznał zgromadzonych ze swym szkicem statystyki wyborczej.

Wiele hałasu sprawiło zamknięcie przez policję jednego z największych klubów „Union latine franco-américaine”. Należał on do kategorii klubów t. zw. otwartych, nad którymi od czasu zamknięcia „Betting-Club'u” i aresztowania dyrektora tegoż, Bertranda, rozciągnęła dozór policja. Prezesem „Union latine franco-américaine” jest były minister robót publicznych, de Hérédia, dyrektorem Dufour, przed kilku dniami zaszczycony przez królową hiszpańską orderem, oraz brazylijczyk Santa Anna Néry, wszyscy trzej cieszący się jaknajlepszą opinią. Niezwłocznie 80-ku członków założyło protest przeciwko zamknięciu i zażądało otwarcia, zdaje się jednak, że prefekt policji pozwoli jedynie wtedy, gdy członkowie zgodzą się na zupełną reorganizację. Klub ten mieści się w samym środku Paryża na Boulevard Montmartre, a samego komornego płaci 60,000 fr.

W karnawale bieżącym wchodzi w modę nowy taniec „Gavotte du pas de quatre”, zwany w Londynie „Gawot up to date”, tańczony w cztery pary z nader efektownymi figurami.

Piękny teatr Eden zamieniono na welodrom; po operach, operetkach, czarodziejskich baletach, kosztownej restauracji, pod dyktando Perel'a, wreszcie po koncertach orkiestry Colonne'a i kilku przedstawieniach Théâtre-libre przeistoczył się na na miejsce popisów „sprężystych”. Sasiadujące salony zamieniono na salę hydroterapii i masażu dla niestrudzonych amatorów meczów.

Na cmentarzu Saint-Ouen odbył się dzisiaj pogrzeb 20-letniej Marji Kochówny, ofiary strasznego wypadku. Dziewczyna, pozostająca na służbie u doktora Jasiewi-

cza, zaszła za interese do łoża odźwiernego, a ponieważ było to właśnie w porze mrozów, które przez kilka dni trwały, zbliżyła się do kominka dla ogrzania się, gdy w tem suknia jej zajęła się płomieniem. Przerażona o los swych dzieci odźwierna straciła na tyle przytomność umysłu, że zamiast gasić ogień, wypchnęła nie szczęśliwą za drzwi na dziedziniec, a zanim nadbiegli lokatorzy na ratunek biedna Marja Kochówna miała już zwęglone nogi i plecy. Bezprzytomna odwieziono do szpitala Beaujon, gdzie wśród najstraszliwszych męczarni, pomimo zastosowania wszelkich środków, wskazanych przez naukę, skonała.

Rzym, 19-go stycznia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Wczoraj także Ojciec św. dawał osobne posłuchania członkom patrycjatu i szlachty rzymskiej, przybywającym z życzeniami noworocznymi. Przyjęci kolejno byli: książę Gabrielli z żoną z domu Bonaparte, margrabina Pellegrini-Quarantoli i hrabia Cardelli, z którymi Ojciec św. długo rozmawiał. Po nich zaś dawał posłuchanie kilku kardynałom, prowadzonym przez kardynała Rampollę, sekretarza stanu. Wczoraj, jako w uroczystość katedry św. Piotra, kardynał Ricci-Paraciani, arcykapłan bazyliki watykańskiej, odprawił w niej uroczyste nabożeństwo, na którym było mnóstwo rzymian i cudzoziemców.

Kardynał Langénieur, arcybiskup z Reims, i nowy arcybiskup lugduński, książę Coullié, oczekiwani są tutaj lada dzień.

Pogłoska, powtórzona w tutejszych dziennikach, o niezwłocznym wyjeździe p. Crispiego do Berlina, nie sprawdza się. Postępowanie potrójnego przymierza jest już z góry ułożone z hr. Kalnokym, który przyjeżdżał do Monzy tak w imieniu austriackiego, jak i niemieckiego rządu. Nie ma więc potrzeby, aby prezes rady ministrów jeździł do Berlina lub do Wiednia.

Wczoraj przyjechał nowy ambasador niemiecki przy dworze włoskim, p. von Bülow. Ambasadorowa jest włoską.

Wczoraj wieczór w teatrze Costanzi przedstawione zostały jedna po drugiej dwie krótkie opery: „Pajace” Leoncavalla i „Cavalleria rusticana” Mascagniego. Przedstawienie to nie zadowoliło w zupełności rzymian. Baryton Brombara pięknym swoim głosem wywołał huczne oklaski, równie jak tenor Lanfredi w roli Cania i musiał powtórzyć śliczny romans pierwszego aktu. Panna Lina Passini, która miała tak wielkie powodzenie w roli Micaeli w „Carmen” Bizeta, podobała się także bardzo w roli Neddy w „Pajacach”, ale całość opery zapalała nie wzbudziła. Podobnie „Rycerskość wieśniacza” nie zachwycała publiczności, bo wady zdawali się dość podrzędnymi dla tak pięknej muzyki. Chóry okazały się zanadto wrzaskliwymi; ale pani Persini w roli Santuzzy i tenor Garibaldi w roli Turiddu wynagrodzili w części te usterki, chociaż Garibaldi zbyt dowolnie śpiewał znane *brindisi*.

Wrocław, 17-go stycznia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

W „Etablissement Liebig” produkuje się tu obecnie śpiewaczka indyjska, księżniczka Pocahuntas. Skala jej głosu jest bajeczna, gdyż obejmuje trzy całe oktawy. Wykonywa ona rozmaite arje, najeżone niemożliwymi trudnościami koloraturowymi, lecz śpiew jej razi brakiem słuchu i wszelkiego poczucia muzycznego.

Książę-kardynał Kopp zmuszony był zaniechać udziału swego w posiedzeniach sejmu krajowego w Troppau z powodu przedłużającej się niedyspozycji.

Dzienniki katolickie ostrzegają przed kolporterami, którzy, powołując się na upoważnienie księcia-kardynała, sprzedają ludności katolickiej książki treści religijnej o duchu czysto protestanckim.

Dzienniki niemieckie omawiają sprawę budowy linii kolejowej Herby—Częstochowa i twierdzą, że projekt ten w krótkim czasie ma być wykonany.

Pani Felicja Kaszowska występowała świeżo w operze tutejszej jako Suzel w operze Mascagniego „Amico Fritz” z wielkim powodzeniem.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

TRAKTAT CELNY.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — *Berliner Boersencourier* donosi, że nowy traktat handlowy pomiędzy Rosją a Niemcami będzie wkrótce ogłoszony w *Reichsanzeigerze*. (Aj. półn.)

POJEDNANIE Z BISMARKIEM.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Na giełdzie krążyła dziś pogłoska, jakoby pojednanie cesarza z księciem Bismarkiem miało być bliskiem. Pogłoskę tę opierano na kruchym fackie, że Bismark podczas ostatniej swojej choroby otrzymał od cesarza wino, za które podziękował dodając, że

złoży jeszcze osobiście podziękowanie w Berlinie. Od tego faktu minęło już sporo czasu. Rzucenie pogłoski na giełdzie uważać należy za manewr czysto spekulacyjnej natury.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Do sprawy pojednania cesarza Wilhelma z księciem Bismarkiem donoszą jeszcze szczegóły następujące: Cesarz z własnej inicjatywy wysłał do Friedrichsruhe przez fligielladjutanta Moltkego wino z listem własnoręcznym. Książę Bismark z chwilą poprawienia się jego zdrowia przybędzie do Berlina. Koła polityczne nie sądzą, aby fakt ten mógł oddziaływać na bieg polityki.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Początkowo zaprzeczana a później autentycznie potwierdzona pogłoska, jakoby cesarz Wilhelm przesłał księciu Bismarkowi list własnoręczny wraz z winem, i jakoby książę zapowiedział, że w początkach przyszłego tygodnia podziękuje cesarzowi osobiście, wywołała w sferach parlamentarnych wielkie wrażenie. (Aj. półn.)

ARNIM CONTRA BISMARCK.

Berlin 23-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Hr. Arnim-Schlagenthin zamieścił w pismach nowe oświadczenie, w którym powiada, że wszelkie wybiegi, usiłujące skierować uwagę publiczną od treści przedmiotu do szczegółów podrzędnych, nie powinny powstrzymać jenerał-pułkownika królewskiego księcia Bismarka, od powiedzenia prawdy i zaprzeczenia kalumnii, zawartym w książce Bluma, przez niego inspirowanej. Książę Bismark wie już od r. 1876-go, że autorem broszury „Pro nihilo” nie był hrabia Harry Arnim.

PRZESILENIE W SERBII.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Król Aleksander oświadczył Gruiczowi, że wezwał ojca celem ułożenia stosunków swoich z gabinetem radykalnym.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Wczoraj w obecności króla Milana, między królem Aleksandrem a radykałami odbywały się rokowania, lecz o ile wiadomo, nie doprowadziły do rezultatu pomyslnego. Dzisiaj król naradza się z opozycją. Opoziadają, że wczoraj radykałowie zgadzali się na przedstawione przez króla Aleksandra warunki, lecz stanowczo wzbraniłi się uznać prawo o wydaleniu króla Milana za nieistniejące, z powodu faktycznego naruszenia tego prawa.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Rokowania z Awakumowiczem i z umiarkowanymi liberalami trwają. Postępowcy odmówili wejścia do gabinetu koalicyjnego. Czysto liberalny gabinet jest niemożliwy. Dlatego sytuacja jest ciągle bardzo trudna. Opinia publiczna godzi się z myślą gabinetu wojskowego.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Oczekują dekretu królewskiego o zawieszeniu procesu przeciw gabinetowi Awakumowicza.

Belgrad 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Simicz usiłuje utworzyć gabinet koalicyjny z charakterem neutralnym.

Wiedeń 23-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Pisząc o przesileniu w Serbji, *Fremdenblatt* wyraża życzenie, aby nie powzięto tam jakichkolwiek skrajnych postanowień. (Aj. półn.)

REFORMA FINANSÓW.

Rzym 23-go stycznia. (T. pryw. Kur. W.) — *Don Chisciote* zapewnia, że projekty finansowe Sonnina wykażą 40 milionów oszczędności a 50 milionów nowych dochodów. Projektowane są: monopol alkoholu, podwyższenie podatku gruntowego o 1/10, tudzież zmniejszenie pensji urzędników o 3/10.

WYPADKI WŁOSKIE.

Rzym 23-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Jenerał Morra di Lavriano zarządził w Sycylii rewizję budżetów gminnych i wykreślenie z nich pozycji zbytecznych, tudzież zbadanie stosunku pomiędzy robotnikami a kapitalistami i właścicielami gruntowymi.

